

Zimowanie pluszcza (*Cinclus cinclus cinclus*) na obszarze Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, jego otuliny i bezpośredniego sąsiedztwa w sezonie 2011/2012

tekst: **Dariusz Ożarowski**

Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych w Słupsku
Oddział Zespołu w Gdańsku – Trójmiejski Park Krajobrazowy. Trójmiejska Grupa Lokalna OTOP

Pluszcz jest nielicznym ptakiem lęgowym gór oraz wyjątkowo niżej Polski; zimowanie osobników, nieokreślonych co do podgatunku, nie jest rzadkim zjawiskiem (Tomiałojć i Stawarczyk 2003). Występowanie skandynawskiego podgatunku pluszcza *Cinclus cinclus cinclus* w Polsce w latach 1835-1992 zostało omówione w pracy Sikory (1993).

W związku z brakiem inwentaryzacji tego gatunku w okresie zimowym na obszarze TPK i okolic (obejmujących wszystkie potencjalnie atrakcyjne siedliskowo potoki) członkowie i sympatycy Trójmiejskiej Grupy Lokalnej Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków pod kierownictwem autora – pracownika Parku – przeprowadzili regularne kontrole wyznaczonych obszarów, których celem było poszukiwanie zimujących pluszczy w sezonie 2011/2012.

W ramach prac terenowych skontrolowano potoki, na których w przeszłości stwierdzono zimujące pluszcze (A. Sikora – inf. ustna, obserwacje wła-

sne autora), tj. Potok Oliwski, Zagórską Strugę, Cedron i Gościcinę. Kontrolami objęto dodatkowo również te potoki, na

Pluszcz podgatunku skandynawskiego (*Cinclus cinclus cinclus*)
fot. Ewelina Sobańska

których do tej pory nie obserwowano zimujących pluszczy, ale o potencjalnie atrakcyjnym dla tego gatunku siedlisku, tj. Strzyżę, Potok Prochowy, Swelinę, Kaczą oraz Źródło Marii. Każda z lokalizacji została skontrolowana co najmniej trzykrotnie – raz w grudniu, raz w styczniu i raz w lutym. Kontrole przeprowadzono w miarę możliwości przy sprzyjających warunkach pogodowych – w dniach mroźnych, bez opadów.

Na kontrolowanym obszarze stwierdzono zimowanie dwóch osobników pluszcza podgatunku nominatywnego *Cinclus cinclus cinclus* (tab.1). Jeden z osobników zimował na Potoku Oliwskim, drugi na Cedronie w granicach Parku Miejskiego im. Majkowskiego w Wejherowie.

W porównaniu z danymi z lat poprzednich, (tab. 1) stwierdzono mniejszą liczbę zimujących osobników pluszcza. Ewentualny związek tego zjawiska z postępującym ociepleniem klimatu, wyma-

ga dalszych badań. Zjawisko przesuwania się zimowisk na północ stwierdzono już u kilkudziesięciu innych gatunków awifauny Palearktyki i Nearktyki (WWF 2006, National Audubon Society 2009).

Składam podziękowania wszystkim osobom, które uczestniczyły w pracach inwentaryzacyjnych.

Literatura

National Audubon Society. 2009. *Birds and Climate Change. Ecological Disruption in Motion*. New York.

Sikora A. 1993. *Występowanie skandynawskiego podgatunku pluszcza (Cinclus cinclus cinclus) w Polsce*. Notatki Ornitologiczne 1993, 34, 3-4:213-230. Wrocław.

Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. *Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany*. PTPP „pro Natura”. Wrocław.

WWF. 2006. *Bird Species and Climate Change*. Sydney.

Tabela 1. Liczba zimujących pluszczy *Cinclus cinclus* na obszarze Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, jego otuliny i bezpośredniego sąsiedztwa w wybranych sezonach zimowych.

SEZON	LOKALIZACJA								SUMA	ŹRÓDŁO
	Strzyża	Potok Oliwski	Potok Prochowy	Swelinia	Kacza i Źródło Marii	Zagórska Struga	Cedron	Gosćcinia		
1993/1994	-	0	-	-	-	2	2	4	8	Sikora – inf. ustna
1995/1996	-	1	-	-	-	1	1	4	7	Sikora – inf. ustna
2002/2003	-	1	-	-	-	1	2	1	5	obserw. własne
2011/2012	0	1	0	0	0	0	1	0	2	